Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 8. maja 2025 *

„Predhodno odločanje – Azilna politika – Direktiva 2013/32/EU – Člen 4(1) in člen 31(3), tretji pododstavek, točka (b) – Postopki za priznanje mednarodne zaščite – Podaljšanje šestmesečnega roka za obravnavo s strani organa za presojo – Veliko število prošenj za mednarodno zaščito, vloženih hkrati – Pojem – Upoštevanje drugih okoliščin“

V zadevi C-662/23, [Zimir] [i],

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložil Raad van State (državni svet, Nizozemska) z odločbo z dne 8. novembra 2023, ki je na Sodišče prispela 9. novembra 2023, v postopku

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

proti

X,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi M. L. Arastey Sahún, predsednica senata, D. Gratsias, E. Regan, J. Passer (poročevalec) in B. Smulders, sodniki,

generalna pravobranilka: L. Medina,

sodna tajnica: A. Lamote, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 23. oktobra 2024,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za X M. F. Wijngaarden, advocaat, in S. Rafi, izvedenka,

– za nizozemsko vlado M. K. Bulterman in A. Hanje, agentki,

– za češko vlado A. Edelmannová, M. Smolek in J. Vláčil, agenti,

– za francosko vlado R. Bénard, B. Dourthe, O. Duprat-Mazaré in B. Fodda, agenti,

* Jezik postopka: nizozemščina.

[i] Ime te zadeve je izmišljeno. Ne ustreza resničnemu imenu nobene od strank v postopku.

– za madžarsko vlado Zs. Biró-Tóth in M. Z. Fehér, agenta,

– za Evropsko komisijo A. Azema, A. Baeckelmans, F. Blanc in S. Van den Bogaert, agentke,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 12. decembra 2024

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 31(3), tretji pododstavek, Direktive 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (UL 2013, L 180, str. 60) v povezavi s členom 4(1) te direktive.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (državni sekretar za pravosodje in varnost, Nizozemska) in X, državljanom tretje države, ker ta državni sekretar v zakonskem šestmesečnem roku ni sprejel odločitve o prošnji za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje na podlagi azila.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodnih izjavah 3 in 18 Direktive 2013/32 je navedeno:

„(3) Evropski svet je na posebnem zasedanju v Tampereju dne 15. in 16. oktobra 1999 soglašal, da si bo prizadeval za oblikovanje skupnega evropskega azilnega sistema, ki bo temeljil na popolni in skupni uporabi Ženevske konvencije z dne 28. julija 1952 o statusu beguncev [*Zbirka pogodb Združenih narodov*, zvezek 189, str. 150, št. 2545 (1954)], kakor je bila spremenjena z Newyorškim protokolom z dne 31. januarja 1967 (v nadaljnjem besedilu: Ženevska konvencija), s čimer se bo potrdilo načelo nevračanja in se bo zagotovilo, da nihče ne bo poslan nazaj na območje, kjer je trpel preganjanje.

[…]

(18) V interesu držav članic in prosilcev za mednarodno zaščito je, da se o prošnjah za mednarodno zaščito odloči, kakor hitro je to mogoče, brez poseganja v ustreznost in celovitost obravnave, ki je v teku.“

4 Člen 1 te direktive, naslovljen „Namen“, določa:

„Namen te direktive je določiti skupne postopke za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite na podlagi Direktive 2011/95/EU [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL 2011, L 337, str. 9)].“

5 Člen 4 navedene direktive, naslovljen „Odgovorni organi“, v odstavku 1 določa:

„Države članice za vse postopke imenujejo organ za presojo, ki bo odgovoren za ustrezno obravnavanje prošenj v skladu s to direktivo. Države članice zagotovijo, da ima tak organ na voljo ustrezna sredstva, vključno z dovolj usposobljenega osebja, za izvedbo svojih nalog v skladu s to direktivo.“

6 Člen 31 iste direktive, naslovljen „Postopek obravnavanja“, določa:

„1. Države članice obravnavajo prošnje za mednarodno zaščito v postopku obravnavanja, ki je v skladu s temeljnimi načeli in jamstvi iz poglavja II.

2. Države članice zagotovijo, da se takšen postopek obravnavanja zaključi v najkrajšem možnem času, ne da bi to vplivalo na ustreznost in celovitost obravnave.

3. Države članice zagotovijo, da se postopek obravnavanja zaključi v šestih mesecih od vložitve prošnje.

Kadar se prošnja obravnava po postopku, določenem v Uredbi (EU) št. 604/2013 [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva (UL, 2013, L 180, str. 31)], šestmesečni rok začne teči takrat, ko se v skladu z navedeno uredbo ugotovi, katera država članica je odgovorna za njeno obravnavanje, prosilec pa je na ozemlju te države članice in pod nadzorom pristojnega organa.

Države članice lahko šestmesečni rok iz tega odstavka podaljšajo za največ devet mesecev kadar:

[…]

(b) veliko državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva hkrati zaprosi za mednarodno zaščito, zaradi česar je postopek v praksi zelo težko zaključiti v šestmesečnem roku;

[…]

Izjemoma lahko države članice v ustrezno utemeljenih okoliščinah za največ tri mesece prekoračijo roke iz tega odstavka, da bi zagotovile ustrezno in celovito obravnavo prošnje za mednarodno zaščito.

[…]

5. Države članice postopek obravnavanja v vsakem primeru zaključijo najpozneje v roku 21 mesecih od vložitve prošnje.

6. Kadar o prošnji ni mogoče odločiti v šestih mesecih, države članice zagotovijo, da zadevni prosilec:

(a) prejme obvestilo o zamudi ter

(b) na njegovo zahtevo prejme informacije o razlogih za zamudo in roku, v katerem lahko pričakuje odločbo v zvezi s svojo prošnjo.

[…]“

Nizozemsko pravo

7 Člen 42 Vreemdelingenwet 2000 (zakon o tujcih iz leta 2000) z dne 23. novembra 2000 (Stb. 2000, št. 495) določa:

„1. Odločitev o prošnji za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje v smislu člena 28 ali dovoljenja za neomejeno prebivanje v smislu člena 33 se sprejme v šestih mesecih od prejema prošnje.

[…]

4. Rok iz odstavka 1 se lahko podaljša za največ devet mesecev, če:

[…]

(b) veliko število tujih državljanov hkrati vloži prošnjo, zaradi česar je postopek v praksi zelo težko zaključiti v šestmesečnem roku; ali

[…].“

8 Državni sekretar za pravosodje in varnost je 21. septembra 2022 na podlagi člena 42(4)(b) zakona o tujcih iz leta 2000, s katerim je bila v nizozemsko pravo prenesena točka (b) člena 31(3), tretji pododstavek, Direktive 2013/32, sprejel Besluit houdende wijziging van de Vreemdelingencirculaire 2000 (sklep o spremembi okrožnice o tujcih iz leta 2000, v nadaljevanju: WBV 2022/22), ki je začela veljati 27. septembra 2022. Državni sekretar za pravosodje in varnost je z WBV 2022/22 šestmesečni rok za obravnavanje prošenj za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje na podlagi azila podaljšal za devet mesecev. Ta sklep se uporablja za vse vloge, ki so bile vložene pred 1. januarjem 2023 in katerih rok za obravnavo se do 27. septembra 2022 še ni iztekel.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

9 X, turški državljan, je 10. aprila 2022 na Nizozemskem vložil prošnjo za mednarodno zaščito.

10 Državni sekretar za pravosodje in varnost je 21. septembra 2022 sprejel WBV 2022/22, s katerim je zakonski šestmesečni rok za obravnavo prošenj za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje na podlagi azila podaljšal za devet mesecev.

11 X je 13. oktobra 2022 državnemu sekretarju za pravosodje in varnost poslal opomin, ker odločitev ni bila sprejeta v šestmesečnem roku.

12 Ker je državni sekretar za pravosodje in varnost v dveh tednih po tem opominu molčal, je X vložil tožbo pri rechtbank Den Haag (sodišče v Haagu, Nizozemska).

13 Navedeno sodišče je s sodbo z dne 6. januarja 2023 ugotovilo, da je tožba X utemeljena in da državni sekretar za pravosodje in varnost z WBV 2022/22 ni zakonito podaljšal roka za obravnavanje prošenj za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje na podlagi azila. Navedeno

sodišče je z navedeno sodbo temu organu tudi naložilo, naj v osmih tednih od dneva razglasitve sodbe opravi uvodno zaslišanje, nato pa v osmih tednih po tem uvodnem zaslišanju sprejme odločitev o prošnji X, sicer mu bo naložena denarna kazen v višini 100 EUR za vsak dan zamude.

14 Državni sekretar za pravosodje in varnost je zoper to sodbo vložil pritožbo pri Raad van State (državni svet, Nizozemska), ki je predložitveno sodišče.

15 V utemeljitev te tožbe je navedel, da se za uporabo člena 42(4)(b) zakona o tujcih iz leta 2000 in člena 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32 ne zahteva, da se mora nacionalni organ soočiti s hitrim porastom ali ugotoviti „vrh“ števila prošenj za mednarodno zaščito, vloženih hkrati. Ta organ naj bi lahko rok za obravnavanje teh prošenj podaljšal tudi ob postopni rasti tega števila v povezavi z drugimi okoliščinami, če bi bilo tako podaljšanje potrebno za zagotovitev ustrezne in celovite obravnave prošenj za mednarodno zaščito, kot se zahteva s členom 31(2) Direktive 2013/32. Državni sekretar za pravosodje in varnost poleg tega trdi, da lahko, kadar se odloča, ali je treba podaljšati rok za obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito, upošteva tudi število primerov, ki čakajo na obravnavo, ker to število omejuje njegovo zmožnost obravnavanja teh prošenj in prispeva k temu, da je v praksi zelo težko skrbno končati postopek v šestih mesecih od vložitve teh prošenj.

16 Državni sekretar za pravosodje in varnost je 14. aprila 2023 X izdal dovoljenje za začasno prebivanje na podlagi azila in mu plačal znesek, dolgovan iz naslova denarne kazni.

17 Predložitveno sodišče meni, da državni sekretar za pravosodje in varnost vseeno ohrani interes za pritožbo, ker se s to tožbo izpodbija sodba z dne 6. januarja 2023, v kateri je rechtbank Den Haag (sodišče v Haagu) razsodilo, da ta organ z WBV 2022/22 ni zakonito podaljšal roka za obravnavo prošenj za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje na podlagi azila, na katere se nanaša ta akt.

18 Navedeno sodišče ugotavlja, da bi izraz „hkrati“ iz člena 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32, če se razlaga široko, pomenil „v kratkem obdobju“, saj so prošnje za mednarodno zaščito dejansko redko vložene dobesedno hkrati. Vendar je po mnenju navedenega sodišča še vedno treba opredeliti obdobje, v katerem je število teh prošenj poraslo in ki bi lahko pomenilo njihov vrh. Poleg tega Raad van State (državni svet) ob upoštevanju dejstva, da teh porastov ni mogoče opaziti takoj, navaja, da se ta določba lahko učinkovito izvede šele po preteku določenega časa.

19 Predložitveno sodišče se sprašuje, ali Direktiva 2013/32 v okviru širše razlage omogoča podaljšanje roka za obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito, če njihovo število narašča le postopoma, čeprav bi v tem primeru državni sekretar za pravosodje in varnost imel dovolj časa in možnosti za povečanje zmogljivosti za obravnavanje teh prošenj. To razlago naj bi bilo mogoče sprejeti, saj naj bi ustrezala cilju Direktive 2013/32, v skladu s katerim naj bi moral organ za presojo o prošnjah za mednarodno zaščito odločiti v najkrajšem možnem času, vendar skrbno.

20 Poleg tega navedeno sodišče poudarja, da ima člen 31(2) Direktive 2013/32 vlogo tudi pri razlagi člena 31(3), tretji pododstavek, točka (b), te direktive, saj določa, da je treba postopek obravnavanja zaključiti v najkrajšem možnem času, ne da bi to vplivalo na ustreznost in celovitost obravnave. Povezava med tema zahtevama naj bi bila torej pomembna, vendar nejasna.

21 Poleg tega predložitveno sodišče navaja, da je izraz „veliko“, povezan z državljani tretjih držav ali osebami brez državljanstva, ki vložijo prošnje za mednarodno zaščito, prav tako nejasen. Sprašuje, ali je treba to število določiti v absolutnem smislu ali pa je mogoče upoštevati številčne podatke, ki se nanašajo na tok takih prošenj v posamezni državi članici.

22 Navedeno sodišče sprašuje tudi, ali je lahko težava pri tem, da bi se postopek obravnavanja prošenj za mednarodno zaščito v praksi zaključil v šestmesečnem roku iz člena 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32, posledica drugih okoliščin in ne zgolj velikega števila teh prošenj, vloženih hkrati.

23 V teh okoliščinah je Raad van State (državni svet) prekinil odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložil ta vprašanja:

„1. (a) Ali lahko organ za presojo ob velikemu številu prošenj za mednarodno zaščito, vloženih hkrati, v smislu člena 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive [2013/32] uporabi svoje pooblastilo za podaljšanje šestmesečnega roka za sprejetje odločitve, če v nekem obdobju do velikega števila prošenj za mednarodno zaščito pride postopoma in je zato postopek v praksi zelo težko zaključiti v šestmesečnem roku? Kako je treba v zvezi s tem razlagati izraz ‚hkrati‘?

(b) Na podlagi katerih meril je treba presojati, ali gre za ‚veliko‘ prošenj za mednarodno zaščito v smislu člena 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive o skupnih postopkih?

2. Ali obstaja časovna omejitev obdobja, v katerem mora priti do porasta števila prošenj za mednarodno zaščito, da bi še vedno lahko spadalo na področje uporabe člena 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive [2013/32]? Če je odgovor pritrdilen, kako dolgo lahko traja to obdobje?

3. Ali je pri presoji, ali je postopek v praksi zelo težko zaključiti v šestmesečnem roku iz člena 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive [2013/32] – tudi ob upoštevanju člena 4(1) Direktive [2013/32] – mogoče upoštevati okoliščine, ki jih ni moč pripisati porastu števila prošenj za mednarodno zaščito, kot je okoliščina, da se organ za presojo sooča z zaostanki, ki so obstajali pred porastom števila prošenj za mednarodno zaščito, ali s pomanjkanjem človeških virov?“

Dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe

24 Francoska vlada je v pisnih stališčih izrazila dvome o dopustnosti predloga za sprejetje predhodne odločbe, pri čemer je v bistvu trdila, da je spor o glavni stvari postal teoretičen, saj je X že pridobil dovoljenje za začasno prebivanje na podlagi azila.

25 Kot izhaja iz ustaljene sodne prakse Sodišča, je postopek, uveden s členom 267 PDEU, instrument sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči, s katerim prvo zagotavlja drugim elemente razlage prava Unije, ki jih ta potrebujejo za rešitev sporov, o katerih odločajo. Predhodno odločanje ni namenjeno oblikovanju posvetovalnih mnenj o splošnih ali hipotetičnih vprašanjih, temveč je utemeljeno s potrebo po dejanski rešitvi spora. Kot izhaja iz samega besedila člena 267 PDEU, „je treba“ predhodno odločbo, za katero je zaprošeno, sprejeti, da se predložitvenemu sodišču omogoči „izreči sodbo“ v zadevi, v kateri odloča (sodba z dne 26. marca 2020, Miasto Łowicz in Prokurator Generalny, C-558/18 in C-563/18, EU:C:2020:234, točki 44 in 45 ter navedena sodna praksa).

26 Sodišče je tako večkrat opozorilo, da iz besedila in sistematike člena 267 PDEU izhaja, da postopek predhodnega odločanja zlasti predpostavlja, da pred nacionalnimi sodišči dejansko poteka spor, v okviru katerega se od teh sodišč zahteva, da izdajo odločbo, v kateri bo mogoče upoštevati sodbo, izdano v postopku predhodnega odločanja (sodba z dne 26. marca 2020, Miasto Łowicz in Prokurator Generalny, C-558/18 in C-563/18, EU:C:2020:234, točka 46 in navedena sodna praksa).

27 Zato lahko Sodišče po uradni dolžnosti preveri, ali spor o glavni stvari še obstaja (sodba z dne 13. septembra 2016, Rendón Marín, C-165/14, EU:C:2016:675, točka 24).

28 V zvezi s tem je iz spisa, ki je na voljo Sodišču, razvidno, da se sodba z dne 6. januarja 2023, s katero je rechtbank den Haag (sodišče v Haagu) ugotovilo, da je tožba X utemeljena, ter državnemu sekretarju za pravosodje in varnost naložilo, naj opravi zaslišanje in o prošnji odloči X v roku, ki ga je določilo, izpodbija v pritožbenem postopku pred predložitvenim sodiščem. Iz tega izhaja tudi, da s tem, da je ta organ X 14. aprila 2023 izdal dovoljenje za začasno prebivanje na podlagi azila, ta spor, ki je na dan vložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe še potekal, ni bil končan in da predložitveno sodišče meni, da navedeni organ ohrani interes za svojo pritožbo, ker je bilo v sodbi, zoper katero je bila vložena, ugotovljeno, da roka za sprejetje odločitve na področju azila ni podaljšal zakonito.

29 Zato je treba šteti, da spor o glavni stvari še vedno poteka pred predložitvenim sodiščem, ki mora odločiti o zakonitosti tega podaljšanja, in da je za rešitev tega spora potreben odgovor Sodišča na postavljena vprašanja.

30 V teh okoliščinah je predlog za sprejetje predhodne odločbe dopusten.

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo in drugo vprašanje

31 Predložitveno sodišče s prvim in drugim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32 razlagati tako, da lahko organ za presojo šestmesečni rok za obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito iz te določbe v primeru postopne rasti števila teh prošenj v daljšem obdobju podaljša za devet mesecev, ali pa je za namene uporabe te določbe obdobje, v katerem mora priti do porasta tega števila, časovno omejeno.

32 Člen 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32 določa, da lahko države članice podaljšajo šestmesečni rok za obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito, če veliko število tujih državljanov ali oseb brez državljanstva hkrati vloži prošnjo za mednarodno zaščito, zaradi česar je postopek v praksi zelo težko zaključiti v tem roku.

33 Tako morajo biti za možnost držav članic, da na podlagi te določbe podaljšajo šestmesečni rok za obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito, izpolnjeni trije pogoji, ki so med seboj tesno povezani in kumulativni, in sicer, prvič, da se prošnje za tako zaščito vložijo „hkrati“, drugič, da te prošnje vloži „veliko število“ državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva, in tretjič, da je „za organe države članice postopek v praksi zelo težko zaključiti v šestmesečnem roku“. Te – medsebojno odvisne – pogoje je treba razlagati skupaj.

34 Na prvem mestu, v zvezi s pogojem, da morajo biti prošnje za mednarodno zaščito vložene hkrati, je treba poudariti, da pomen in obseg izraza „hkrati“ nista opredeljena v nobeni določbi Direktive 2013/32. Zato ga je treba razlagati v skladu z njegovim običajnim pomenom v vsakdanjem jeziku, pri čemer je treba upoštevati kontekst, v katerem se uporablja, in cilje, ki jim sledi ureditev, katere del je (glej po analogiji sodbo z dne 6. julija 2023, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Izredno hudo kaznivo dejanje), C-402/22, EU:C:2023:543, točka 24 in navedena sodna praksa).

35 Ta izraz je v skladu z njegovim običajnim pomenom v vsakdanjem jeziku sopomenka za izraz „sočasno“, kar načeloma pomeni, da je treba veliko število prošenj za mednarodno zaščito, na katere se sklicuje člen 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32, vložiti istočasno.

36 Ker pa so, kot je generalna pravobranilka v bistvu navedla v točki 45 sklepnih predlogov, prošnje za mednarodno zaščito v praksi redko vložene povsem istočasno, je treba, da tej določbi ne bi bil odvzet polni učinek, izraz „hkrati“ razumeti tako, da pomeni „v kratkem obdobju“, kar kaže na to, da se navedena določba ne nanaša na primer postopne rasti števila teh prošenj v daljšem obdobju.

37 Na drugem mestu, glede pogoja, da mora prošnje za mednarodno zaščito vložiti „veliko“ število državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva v skladu z njegovim običajnim pomenom v vsakdanjem jeziku, se izraz „veliko“ nanaša na „visoko“ število prosilcev za mednarodno zaščito.

38 Ker Direktiva 2013/32 ne vsebuje meril, na podlagi katerih bi bilo mogoče tako število količinsko opredeliti, niti relativno, je treba, kot je generalna pravobranilka v bistvu navedla v točkah 46 in 48 sklepnih predlogov, presojo obstoja „velikega števila“ teh prosilcev opraviti glede na običajen in predvidljiv tok prošenj za mednarodno zaščito v zadevni državi članici na podlagi trenutnih in zgodovinskih statističnih trendov. Da bi šlo za „veliko“ prošenj za mednarodno zaščito, vloženih „hkrati“, v smislu člena 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32, mora tako organ za presojo na podlagi primerjalne analize številčnih podatkov ugotoviti obstoj znatnega porasta števila navedenih prošenj v kratkem obdobju v primerjavi z običajnim in predvidljivim trendom v zadevni državi članici.

39 Na tretjem mestu, kar zadeva pogoj v zvezi z obstojem praktičnih težav za zaključitev obravnavanja velikega števila prošenj za mednarodno zaščito, vloženih hkrati, v šestmesečnem roku, je treba obstoj takih težav presojati zlasti glede na obveznosti, ki jih imajo države članice v skladu s členom 4(1) Direktive 2013/32.

40 V zvezi s tem je treba opozoriti, da ta določba predpisuje, da države članice na eni strani za vse postopke imenujejo organ za presojo, ki je odgovoren za ustrezno obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito v skladu s to direktivo, in na drugi strani zagotovijo, da ima tak organ na voljo ustrezna sredstva, vključno z dovolj usposobljenega osebja, za izvedbo svojih nalog v skladu z navedeno direktivo.

41 Ker pa mora imeti organ za presojo na voljo potrebna sredstva, da lahko običajni in predvidljivi tok prošenj za mednarodno zaščito obravnava v šestmesečnem roku, lahko navedeni organ na težavo v zvezi z zmogljivostmi za ustrezno in celovito obravnavanje teh prošenj v tem roku naleti le, če število takih prošenj v kratkem obdobju znatno poraste v primerjavi z običajnim in predvidljivim trendom v tej državi članici.

42 Če pa število prošenj za mednarodno zaščito narašča postopoma v daljšem obdobju, mora zadevna država članica v skladu s členom 4(1) Direktive 2013/32 sprejeti ukrepe za prilagoditev svojih zmogljivosti za obravnavanje teh prošenj. Tako trajanje obdobja, ki ga je treba upoštevati pri

razlagi člena 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32, ne sme presegati časa, ki ga država članica potrebuje za povečanje sredstev organa za presojo in za ponovno razpolaganje z zadostnimi zmogljivostmi za obravnavanje teh prošenj v skladu s to direktivo.

43 Na četrtem mestu, iz uvodnih izjav 3 in 18 Direktive 2013/32 je razvidno, da je namen te direktive oblikovanje skupnega evropskega azilnega sistema, v katerem bi bilo treba o prošnjah za mednarodno zaščito odločiti, kakor hitro je to mogoče, brez poseganja v ustreznost in celovitost obravnave, ki je v teku.

44 Res je, da so bile možnosti podaljšanja šestmesečnega roka iz člena 31(3) Direktive 2013/32 uvedene kot odziv na posebne položaje, ki upravičujejo daljši rok za obravnavanje, da bi se lahko zagotovilo ustrezno in celovito obravnavanje navedenih prošenj.

45 Kot pa je razvidno iz točk 41 in 42 te sodbe, lahko organ za presojo na težavo v zvezi z zmogljivostmi za obravnavanje teh prošenj v šestmesečnem obdobju za njihovo obravnavanje, ki bi upravičevala podaljšanje tega roka na podlagi člena 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32, naleti le, če je število prošenj za mednarodno zaščito poraslo znatno in v kratkem obdobju.

46 Zato bi razlaga člena 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32, ki bi državi članici omogočila, da šestmesečni rok za obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito podaljša v primeru postopne rasti števila teh prošenj v daljšem obdobju, ogrozila cilj te direktive.

47 Iz vsega navedenega izhaja, da se člen 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32 uporablja v primeru znatnega porasta števila prošenj za mednarodno zaščito v kratkem obdobju v primerjavi z običajnim in predvidljivim trendom v zadevni državi članici in da posledično ne zajema primera postopne rasti števila teh prošenj v daljšem obdobju.

48 Tako obstaja omejitev obdobja, v katerem mora priti do porasta števila prošenj za mednarodno zaščito, da bi lahko to obdobje spadalo na področje uporabe člena 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32, pri čemer njegovo trajanje ne sme presegati časa, ki ga država članica potrebuje za povečanje sredstev organa za presojo in za ponovno razpolaganje z zadostnimi zmogljivostmi za obravnavanje prejetih prošenj za mednarodno zaščito v šestmesečnem roku iz te določbe, v skladu z obveznostmi iz člena 4(1) te direktive. Ta potrebni čas je treba presojati glede na čas, ki je potreben za zaposlitev in usposabljanje pristojnega osebja za ustrezno in celovito obravnavanje prejetih prošenj za mednarodno zaščito.

49 Glede na zgornje preudarke je treba na prvo in drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32 razlagati tako, da lahko organ za presojo šestmesečni rok za obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito iz te določbe podaljša za devet mesecev v primeru znatnega porasta števila prošenj za mednarodno zaščito v kratkem obdobju v primerjavi z običajnim in predvidljivim trendom v zadevni državi članici, kar izključuje položaj, v katerem pride do postopne rasti števila navedenih prošenj v daljšem obdobju.

Tretje vprašanje

50 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32 v povezavi s členom 4(1) te direktive razlagati tako, da je lahko težava, da se postopek obravnavanja prošenj za mednarodno zaščito v praksi zaključi

v šestmesečnem roku, posledica okoliščin, ki niso veliko število teh prošenj, vloženih hkrati, kot sta predhodni obstoj velikega števila neobravnavanih prošenj ali nezadostna kadrovska zasedba organa za presojo.

51 Iz člena 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32 je razvidno, da morajo biti praktične težave pri spoštovanju šestmesečnega roka za obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito, ki upravičujejo podaljšanje tega roka na podlagi te določbe, posledica tega, da je veliko število državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva hkrati zaprosilo za mednarodno zaščito.

52 Če bi se poleg velikega števila prošenj za mednarodno zaščito, vloženih hkrati, za utemeljitev podaljšanja roka za obravnavanje na podlagi navedene določbe dopustile druge okoliščine, bi to ogrozilo obveznosti, ki jih morajo države članice spoštovati na podlagi člena 4(1) te direktive, kot so navedene v točki 40 te sodbe.

53 Ker ta določba pomeni, da mora zadevna država članica zagotoviti, da lahko organ za presojo, kadar število prošenj za mednarodno zaščito ustreza običajnemu in predvidljivemu trendu, upravlja nihanje števila teh prošenj, se šteje, da je ta država članica določila sredstva, ki temu organu zagotavljajo ustrezno zmogljivost obravnavanja. Nasprotno pa v primeru nepredvidljivih okoliščin, kot je strm porast števila navedenih prošenj, vloženih hkrati, od države članice ni mogoče pričakovati, da bo svoje obveznosti izpolnila v zahtevanem šestmesečnem roku, ker prvotno določena sredstva morda ne bodo zadostovala in ker ta država članica ne bo mogla nujno takoj zadovoljiti dodatnih potreb, zlasti glede osebja, ki jih zahteva ta porast.

54 Čeprav morajo namreč države članice zagotoviti povečanje človeških virov organa za presojo v primeru porasta števila prošenj za mednarodno zaščito, od njih ni mogoče pričakovati, da bodo lahko takoj zadovoljile dodatne dejanske potrebe, ki bi jih povzročil znaten porast števila teh prošenj v kratkem obdobju v primerjavi z običajnim in predvidljivim trendom v zadevni državi članici. Zato morajo imeti dovolj časa za povečanje sredstev organa za presojo in za ponovno razpolaganje z zadostnimi zmogljivostmi za obravnavanje teh prošenj v skladu s to direktivo. Zato člen 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32 določa možnost podaljšanja roka za obravnavanje navedenih prošenj za največ devet mesecev.

55 Iz tega sledi, da število prošenj za mednarodno zaščito, ki čakajo na obravnavo, ko pride do znatnega porasta števila teh prošenj, vloženih hkrati, samo po sebi ne more biti okoliščina, ki bi upravičevala podaljšanje na podlagi člena 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32. Če število teh prošenj dolgo ostaja stalno visoko v daljšem obdobju, mora država članica organu za presojo dodeliti ustrezna sredstva, da bi mu zagotovila zadostne zmogljivosti obdelave v skladu s členom 4(1) te direktive.

56 Glede na zgornje preudarke je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člen 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32 v povezavi s členom 4(1) te direktive razlagati tako, da težava, da se postopek obravnavanja prošenj za mednarodno zaščito v praksi zaključi v šestmesečnem roku, ne more biti posledica okoliščin, ki niso veliko število teh prošenj, vloženih hkrati, kot sta predhodni obstoj velikega števila neobravnavanih prošenj ali nezadostna kadrovska zasedba organa za presojo.

Stroški

57 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

1. **Člen 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite**

   je treba razlagati tako, da

   lahko organ za presojo šestmesečni rok za obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito iz te določbe podaljša za devet mesecev v primeru znatnega porasta števila prošenj za mednarodno zaščito v kratkem obdobju v primerjavi z običajnim in predvidljivim trendom v zadevni državi članici, kar izključuje položaj, v katerem pride do postopne rasti števila navedenih prošenj v daljšem obdobju.

2. **Člen 31(3), tretji pododstavek, točka (b), Direktive 2013/32 v povezavi s členom 4(1) te direktive**

   je treba razlagati tako, da

   težava, da se postopek obravnavanja prošenj za mednarodno zaščito v praksi zaključi v šestmesečnem roku, ne more biti posledica okoliščin, ki niso veliko število teh prošenj, vloženih hkrati, kot sta predhodni obstoj velikega števila neobravnavanih prošenj ali nezadostna kadrovska zasedba organa za presojo.

Podpisi